

Wymagania edukacyjne z biologii dla klasy 7 szkoły podstawowej opracowane na podstawie *Programie nauczania biologii Puls życia* autorstwa Anny Zdziennickiej

Dział	Temat	Poziom wymaga		
		ocena dopuszczająca	ocena dobra	ocena bardzo dobra
I. Organizm człowieka – powłoka człowieka. Skóra –	1. Organizm człowieka – powłoka człowieka. Skóra – ocena	- wskazuje komórki jako podstawowy element budowy skóry - wyjaśnia, czym jest tkanka skórna - wymienia układy narządów człowieka	- wymienia rodzaje tkanek zwierzęcych - określa najważniejsze funkcje poszczególnych tkanek zwierzęcych - opisuje podstawowe funkcje poszczególnych układów narządów zwierzęcych w organizmie	- przejeżdżające tkanki narządów i układów - analizuje hierarchiczną budowę organizmu człowieka - określa rolę mikroorganizmów na ilustracji rodzajów tkanek zwierzęcych
	2. Budowa i funkcje skóry	- wymienia warstwy skóry - prosta budowa i funkcje skóry - wymienia wytwory naskórka - z pomocą naczyniela opisuje budowę skóry - opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry - wymienia wytwory naskórka - z pomocą naczyniela opisuje budowę skóry - opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry	- opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry - wymienia wytwory naskórka - z pomocą naczyniela opisuje budowę skóry - opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry	- opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry - wymienia wytwory naskórka - z pomocą naczyniela opisuje budowę skóry - opisuje budowę i funkcje poszczególnych elementów skóry

Temat	Poziom wymaga		
	ocena dopuszczająca	ocena dobra	ocena bardzo dobra
3. Higiena i choroby skóry	- wymienia choroby skóry - podaje przykłady dolegliwości skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry	- wymienia choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry	- opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry - opisuje choroby skóry
4. Aparat ruchu. Budowa szkieletu	- podaje nazwy wskazanych elementów budowy szkieletu - wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu	- wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu	- wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu - wymienia części szkieletu
5. Budowa kości	- wymienia elementy budowy kości - wymienia nazwy kości - wymienia nazwy kości	- wymienia elementy budowy kości - wymienia nazwy kości - wymienia nazwy kości	- wymienia elementy budowy kości - wymienia nazwy kości - wymienia nazwy kości

Dział	Temat	Poziom wymaga			
		oceną dopuszczającą	oceną dostateczną	oceną dobrą	oceną bardzo dobrą
III. Układ pokarmowy	10. Pokarm – budowa i źródło energii	- wymienia podstawowe składniki pokarmowe - nazwa produkty spożywcze zawierające białko - podaje przykłady pokarmów, które są problematyczne dla układu pokarmowego - wskazuje przyczyny zaburzeń trawienia	- klasyfikuje składniki odżywcze na biologiczne i chemiczne - wskazuje pokarmy zawierające te składniki w organizmie - w prawidłowym funkcjonowaniu układu pokarmowego - wskaźniki - systematycznego spożywania owoców i warzyw	- wyjaśnia znaczenie składników odżywczych dla organizmu - określa znaczenie białka - w prawidłowym funkcjonowaniu układu pokarmowego - wskaźniki - systematycznego spożywania owoców i warzyw	- ilustruje na przykładach źródła składników odżywczych i wyjaśnia ich rolę dla organizmu - wyjaśnia związek między spożywaniem produktów białkowych a prawidłowym wzrostem ciała
	11. Witaminy, sole mineralne, woda	- wymienia przykłady witamin rozpuszczalnych w wodzie i w tłuszczach - wskazuje rolę jako składników pokarmu - organizm	- wymienia wszystkie witaminy rozpuszczalne w wodzie i w tłuszczach - omawia znaczenie makro- i mikroelementów w organizmie człowieka	- charakteryzuje rodzaje witamin - przedstawia rolę makro- i mikroelementów - porównuje wartości energetyczne i funkcjonalne węglowodanów i tłuszczów	- przewiduje skutki niedoboru wody w organizmie - przedstawia rolę mikro- i makroelementów - porównuje wartości energetyczne i funkcjonalne węglowodanów i tłuszczów

Dział	Temat	Poziom wymaga			
		oceną dopuszczającą	oceną dostateczną	oceną dobrą	oceną bardzo dobrą
II. Układ ruchu	6. Budowa i rola szkieletu ośrowego	- wymienia elementy szkieletu ośrowego - wymienia elementy szkieletu piersiowego - wymienia elementy szkieletu kręgosłupa	- wskazuje na modelu lub ilustracji różnicę między szkieletem ośrowym a szkieletem piersiowym - wskazuje na modelu lub ilustracji różnicę między szkieletem ośrowym a szkieletem kręgosłupa - wskazuje na schemacie, rysunku i modelu elementy szkieletu ośrowego	- wymienia kości poszczególnych elementów szkieletu ośrowego - charakteryzuje funkcje szkieletu ośrowego - wyjaśnia związek budowy i funkcji szkieletu ośrowego z pełnioną przez niego funkcją	- omawia rolę chrząstek w budowie chrząstki piersiowej - porównuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa - wyjaśnia związek budowy i funkcji chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa z pełnioną przez nie funkcją
	7. Szkielet kończyn	- wymienia elementy budowy szkieletu kończyn - wymienia rodzaje połączeń kości - rozpoznaje rodzaje stawów	- wskazuje na modelu lub schemacie kości kończyny górnej i kończyny dolnej - opisuje budowę stawu od stawu kulistego	- opisuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa - opisuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa - opisuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa	- opisuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa - opisuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa - opisuje budowę chrząstek piersiowej i chrząstek kręgosłupa
III. Układ ruchu	8. Budowa i rola mięśni	- wymienia rodzaje tkanek mięśniowej - wskazuje położenie mięśni w organizmie - wskazuje na modelu mięśniowej gładkiej - wskazuje na ilustracji mięśniowej gładkiej - porównuje mięśnie przykątowe i mięśnie szkieletowe	- określa funkcje mięśniowej gładkiej - opisuje cechy mięśniowej gładkiej - z pomocą nauczyciela wskazuje na ilustracji mięśniowej gładkiej - porównuje mięśnie przykątowe i mięśnie szkieletowe	- określa warunki prawidłowej pracy mięśni - określa warunki prawidłowej pracy mięśni - określa warunki prawidłowej pracy mięśni	- na przykładzie własnego organizmu analizuje pracę mięśniowej gładkiej i mięśniowej szkieletowej - określa warunki prawidłowej pracy mięśni - określa warunki prawidłowej pracy mięśni
	9. Higiena i choroby układu ruchu	- wymienia choroby układu ruchu - wymienia choroby układu ruchu - wymienia choroby układu ruchu	- określa funkcje mięśniowej gładkiej - opisuje cechy mięśniowej gładkiej - z pomocą nauczyciela wskazuje na ilustracji mięśniowej gładkiej - porównuje mięśnie przykątowe i mięśnie szkieletowe	- określa warunki prawidłowej pracy mięśni - określa warunki prawidłowej pracy mięśni - określa warunki prawidłowej pracy mięśni	- na przykładzie własnego organizmu analizuje pracę mięśniowej gładkiej i mięśniowej szkieletowej - określa warunki prawidłowej pracy mięśni - określa warunki prawidłowej pracy mięśni

Dział	Temat	Poziom wymagać		
		ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
III Układ pokarmowy	12. Budowa i rola układu pokarmowego	- wyjaśnia na czym polega trawienie pokarmów - naznacza rodzaje zębów u człowieka - wymienia odcinki przewodu pokarmowego człowieka	- opisuje rolę różnych rodzajów zębów - wyjaśnia odcinki przewodu pokarmowego na planie lub modelu - rozpoznaje wątroby i trzustkę - wymienia funkcje i lokalizację narządów w układzie pokarmowym człowieka	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę wątroby i trzustki - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów
	13. Higiena i choroby układu pokarmowego	- określa zasady zdrowego żywienia i higieny - wymienia przykłady pokarmów - wymienia zasady profilaktyki chorób układu pokarmowego - wymienia przykłady chorób układu pokarmowego	- wyjaśnia znaczenie żywienia i higieny - wyjaśnia rolę różnych rodzajów zębów - wyjaśnia rolę różnych rodzajów zębów - wyjaśnia rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów

Dział	Temat	Poziom wymagać		
		ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
IV Układ krążenia	14. Budowa i funkcje krwi	- naznacza elementy morfologiczne krwi - wymienia grupy krwi	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów
	15. Krążenie krwi	- wymienia narządy układu krążenia - z pomocą nauczyciela opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów
V Układ oddechowy	16. Budowa i działanie serca	- określa rolę różnych rodzajów zębów - wymienia elementy budowy serca - wymienia, czym jest puls	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów
	17. Higiena i choroby układu krwionośnego	- wymienia choroby układu krwionośnego - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów
VI Układ moczowy	18. Układ limfatyczny (Układ odpornościowy)	- wymienia cechy układu limfatycznego - naznacza narządy tworzące układ	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów
	19. Układ hormonalny	- wymienia hormony - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów	- opisuje funkcje i rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów - opisuje rolę różnych rodzajów zębów

Dział	Temat	Poziom wymagań			
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
Dział I	23. Higiena i choroby układu oddechowego	- wymienia choroby układu oddechowego - wymienia czynniki wpływające na prawidłowe funkcjonowanie układu oddechowego	- wskazuje źródła i drogi przenoszenia zakażeń układu oddechowego - określa sposoby zapobiegania chorobom układu oddechowego - wskazuje wpływ zakażeń układu oddechowego na prawidłowe funkcjonowanie układu	- opisuje objawy wywołanych chorob układu oddechowego - wyjaśnia związek między wychyleniem powłok przez nos a profilaktyką chorób układu oddechowego - wskazuje czynniki i łeczenie palenia tytoniu	- analizuje wpływ palenia tytoniu na funkcjonowanie układu oddechowego - wyjaśnia znaczenie źródeł informacji na temat profilaktyki i leczenia chorób układu oddechowego - wskazuje zależności między zakażeniami a profilaktyką chorób układu oddechowego
	24. Budowa i działanie układu wydalniczego	- wymienia przykłady wydalniczych, które są wydalane przez organizm człowieka - wymienia narządy układu wydalniczego	- wyjaśnia pojęcia <i>wydalanie</i> i <i>dyfuzja</i> - wymienia drogi wydalnicze - opisuje budowę i funkcję produktów przemiany materii - wymienia CO₂ i mocznik jako ścieżne produkty przemiany materii	- porównuje wydalanie i dyfuzję - wskazuje rolę układu wydalniczego - opisuje budowę i funkcję produktów przemiany materii - wymienia CO₂ i mocznik jako ścieżne produkty przemiany materii	- opisuje rolę układu wydalniczego - opisuje budowę i funkcję produktów przemiany materii - wymienia CO₂ i mocznik jako ścieżne produkty przemiany materii
	25. Higiena i choroby układu wydalniczego	- wymienia zasady higieny układu wydalniczego - wymienia choroby układu wydalniczego - opisuje objawy wywołanych chorob układu wydalniczego	- wskazuje na zakażenia dróg moczowych i kamice nerkową jako choroby układu wydalniczego - wymienia badania i testy stosowane w profilaktyce tych chorób - wskazuje we własnych wynikach oddziaływanie na kamienie	- opisuje objawy wywołanych chorob układu wydalniczego - wymienia choroby układu wydalniczego - opisuje objawy wywołanych chorob układu wydalniczego	- analizuje skutki wywołanych chorob układu wydalniczego - wymienia choroby układu wydalniczego - opisuje objawy wywołanych chorob układu wydalniczego

VI. Układ moczowy i wydalniczy

Dział	Temat	Poziom wymagań			
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
Dział I	19. Budowa i funkcjonowanie układu odpornościowego	- wymienia elementy układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- wymienia elementy układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- opisuje rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- analizuje wykaz szczepień w swojej książeczce zdrowia - określa rolę komórek układu odpornościowego
	20. Zaburzenia funkcjonowania układu odpornościowego	- wymienia czynniki mogące wywołać alergię - opisuje objawy alergii	- wskazuje drogi zakażeń HIV - wskazuje zasady profilaktyki zakażeń HIV	- opisuje objawy wywołanych chorob układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- analizuje wykaz szczepień w swojej książeczce zdrowia - określa rolę komórek układu odpornościowego
	21. Budowa i funkcjonowanie układu oddechowego	- wymienia odcinki układu oddechowego - opisuje rolę narządów układu oddechowego	- wymienia odcinki układu oddechowego - opisuje rolę narządów układu oddechowego	- opisuje rolę narządów układu oddechowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- analizuje wykaz szczepień w swojej książeczce zdrowia - określa rolę komórek układu odpornościowego
Dział II	22. Mechanizm oddychania	- wymienia narządy biorące udział w procesie oddychania - opisuje rolę narządów układu oddechowego - opisuje rolę narządów układu oddechowego	- wymienia narządy biorące udział w procesie oddychania - opisuje rolę narządów układu oddechowego - opisuje rolę narządów układu oddechowego	- opisuje rolę narządów układu oddechowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- analizuje wykaz szczepień w swojej książeczce zdrowia - określa rolę komórek układu odpornościowego
	23. Budowa i funkcjonowanie układu krążenia	- wymienia elementy układu krążenia - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- wymienia elementy układu krążenia - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- opisuje rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- analizuje wykaz szczepień w swojej książeczce zdrowia - określa rolę komórek układu odpornościowego
	24. Budowa i funkcjonowanie układu pokarmowego	- wymienia elementy układu pokarmowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- wymienia elementy układu pokarmowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- opisuje rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego - określa rolę komórek układu odpornościowego	- analizuje wykaz szczepień w swojej książeczce zdrowia - określa rolę komórek układu odpornościowego

Dział	Temat	Poziom wymaga			
		ocena dopuszczająca	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
VIII. Narządy zmysłów	32. Budowa i działanie narządu wzroku	- wskazuje znaczenie zmysłów w życiu człowieka - rozróżnia w narządzie wzroku aparat odźwierny oka i gałkę oczną - wskazuje funkcję elementów budowy oka	- określa funkcję aparatu odźwiernego oka - wskazuje związek budowy elementów oka z pełnionymi przez nie funkcjami - wskazuje lokalizację i ilustruje w formie prostego rysunku drogę światła w oku	- omawia powstawanie obrazu na siatkówce - plądrowanie i wykładanie dowodzące wykładające renkię tęczówki na światło o różnym natężeniu - ilustruje za pomocą prostego rysunku drogę światła w oku	- przeprowadza dowodzenie - plądrowanie i wykładanie dowodzące wykładające renkię tęczówki na światło o różnym natężeniu - ilustruje za pomocą prostego rysunku drogę światła w oku
	33. Ucho – narząd słuchu i równowagi	- rozpoznaje na ilustracji elementy budowy środkowego i wewnętrznego ucha - wyodróżnia lubo zewnętrzne, środkowe i wewnętrzne	- wskazuje funkcję poszczególnych elementów równowagi - wymienia funkcje poszczególnych elementów ucha	- wyjaśnia mechanizm odbierania i rozpoznawania dźwięków - wskazuje lokalizację receptorów słuchu i równowagi w uchu - wyjaśnia zasadę działania narządu równowagi	- przeprowadza dowodzenie - plądrowanie i wykładanie dowodzące wykładające renkię tęczówki na światło o różnym natężeniu - ilustruje za pomocą prostego rysunku drogę światła w oku
	34. Higiena oka i ucha	- wymienia wady wzroku - omawia zasady higieny oczu - wymienia choroby oczu i ucha	- rozpoznaje na ilustracji powstawanie i dookreślenie choroby - omawia przepisy powstawania wad wzroku	- rozróżnia rodzaje szczywek korygujących wady wzroku - omawia sposoby korzystania wad wzroku - analizuje, w jaki sposób nadmierny hałas może wpłynąć na słuch	- analizuje przebieg choroby słuchowej - omawia sposoby korzystania wad wzroku - analizuje, w jaki sposób nadmierny hałas może wpłynąć na słuch
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	35. Zmysły powonienia, smaku i dotyku	- wskazuje rozmieszczenie zmysłów powonienia, smaku i dotyku - wymienia podstawowe smaki	- wymienia rodzaje kulek powonienia, smaku i dotyku - wskazuje występowanie chemoreceptorów w węchowych i smakowych - wymienia bodźce odbierane przez receptory skóry	- przedstawia rolę zmysłów powonienia, smaku i dotyku - omawia rolę węchu w ocenie pokarmów	- uzasadnia, że skóra jest narządem dotyku - omawia rolę węchu i smaku w ocenie pokarmów
	36. Rozmnażanie i rozwój Męski układ rozrodczy	- wymienia męskie narządy rozrodcze - wskazuje na ilustracji męskie narządy rozrodcze	- określa funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - omawia proces powstawania nasienia - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- uzasadnia, że głowa plemnika jest jego schematyczny rysunek - omawia proces powstawania nasienia - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego
	37. Żeński układ rozrodczy	- wymienia żeńskie narządy rozrodcze - wskazuje na ilustracji żeńskie narządy rozrodcze	- określa funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - omawia proces powstawania jaj - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- uzasadnia, że głowa plemnika jest jego schematyczny rysunek - omawia proces powstawania nasienia - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego
X. Rozmnażanie i rozwój żeński układ rozrodczy	38. Funkcjonowanie żeńskiego układu rozrodczego	- wymienia żeńskie narządy rozrodcze - wskazuje na ilustracji żeńskie narządy rozrodcze	- określa funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - omawia proces powstawania jaj - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- uzasadnia, że głowa plemnika jest jego schematyczny rysunek - omawia proces powstawania nasienia - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego
	39. Cykl miesięczny	- wymienia hormony płciowe - wskazuje na ilustracji cykl miesięczny	- określa funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - omawia proces powstawania jaj - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- uzasadnia, że głowa plemnika jest jego schematyczny rysunek - omawia proces powstawania nasienia - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego
	40. Ciąża i poród	- wymienia hormony płciowe - wskazuje na ilustracji cykl miesięczny	- określa funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- omawia budowę i funkcję poszczególnych elementów układu rozrodczego - omawia proces powstawania jaj - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego	- uzasadnia, że głowa plemnika jest jego schematyczny rysunek - omawia proces powstawania nasienia - wymienia funkcje poszczególnych elementów układu rozrodczego

Dział	Temat	Poziom wymagaj			
		ocena dopuszczająca	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	39. Rozwój człowieka – od powstania nro do dzin	- wymienia etapy przedakowowe, -zygota, zarodek, płód - nazwa błony płodowej - podaje długość trwania rozwoju płodowego	- porządkuje etapy rozwoju do czasu od zapiędnienia do zrodzenia - wyjaśnia zmiany pojęciowe: zrodzenie, podaje czas trwania ciąży - omawia wpływ różnych czynników na paradowy rozwój - składa i pldo w rozwoju	- charakteryzuje funkcje błon płodowych - omawia okres rozwoju płodowego - rozpoznaje zmiany zachodzące w organizmie kobiety podczas ciąży - charakteryzuje etapy powodu	wskazuje zaady kliniczne i anatomiczne kobietom w ciąży
	40. Rozwój człowieka – od narodzin do starosci	- wymienia etapy życia człowieka - nazwa rodzaje dojrzalosci	- opisuje zmiany w organizmie starzejącego się człowieka - wskazuje różnice w tempie dojrzewania dziewcząt i chłopców	- analizuje różnice między przedkwalifikacjami okresom dojrzewania - przyporządkowuje okresom dojrzewania zmiany zachodzące w organizmie	tworzy w dwuobrotowej formie prezentację na temat swojej rodziny, której członkowie znajdują się w różnych okresach rozwoju

Dział	Temat	Poziom wymagaj			
		ocena dopuszczająca	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
IX. Rozmnażanie	41. Higiena i choroby układu rozrodczego	- wymienia choroby układu rozrodczego - wymienia choroby przenoszone drogą płciową	- wskazuje kontakty płciowe i seksualne - rozróżnia źródła zakażenia układu rozrodczego - przyporządkowuje chorobom ich charakterystyczne objawy - wyjaśnia różnicę między chorobami przenoszonymi drogą płciową	- wymienia ryzykowne zachowania seksualne, które mogą prowadzić do zakażenia HIV - opisuje mechanizm przenoszenia choroby - przyporządkowuje chorobom ich charakterystyczne objawy - przedkłada poddawanie się profilaktyce - opisuje przenoszenie choroby jako sposobu kontrolnych wykrywania - wskazuje, raka szyjki macicy i raka prostaty	- wyjaśnia, na czym polega homoseksualizm - na podstawie wcześniejszej wiedzy wyjaśnia działanie poszczególnych układów narządów - wskazuje zakażenie w organizmie człowieka - opisuje, które układy narządów mają wpływ na regulację poziomu wody we krwi
	42. Homoseksualizm	- wskazuje, czym jest homoseksualizm - wyjaśnia mechanizm termoregulacji u człowieka - wskazuje drogi regulacji wody w organizmie	- wskazuje na poddawanie wcześniejszej wiedzy - opisuje, które układy narządów mają wpływ na regulację poziomu wody we krwi	- na podstawie wcześniejszej wiedzy wyjaśnia działanie poszczególnych układów narządów - wskazuje zakażenie w organizmie człowieka - opisuje, które układy narządów mają wpływ na regulację poziomu wody we krwi	analizuje i wyjaśnia regulację nerwowo-hormonalną

Dział	Temat	Poziom wymagaj			
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
43. Choroba		• omawia wpływ trybu życia na stan zdrowia człowieka • podaje przykłady trzech czynników, które je wywołują • wymienia choroby cywilizacyjne • wymienia najczęstsze przyczyny nowotworów	• opisuje zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne • podaje przykłady trzech czynników, które na życie zdrowie człowieka • przedstawia znaczenie aktywności fizycznej dla prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka • przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób nowotworowych	• charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie człowieka • rozróżnia zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne • przedstawia przykłady chorób na choroby zakładowe i cywilizacyjne • wskazuje na co należy zwrócić uwagę czytając ulotki dołączone do opakowania człowieka	• wykazuje wpływ środowiska na zdrowie • uzasadnia, że antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniami lekarza • uzasadnia konieczność okresowego wykonywania podstawowych badań kontrolnych • przedstawia zasady zapobiegania chorobom cywilizacyjnym
					• formułuje argumenty przemawiające za tym, że nie należy bez wyraźnej potrzeby przyspinać wysiępkopodobnych łeków suplementów • dowodzi, że stres jest przyczyną chorób cywilizacyjnych

X.